

**PLAN
ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
TURSO
NA LATA
2017 – 2023**

**GMINA GOŁUCHÓW
POWIAT PLESZEWSKI
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE**

Wprowadzenie:

„Plan Odnowy Miejscowości Tursko na lata 2017-2023” jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego, który umożliwi ubieganie się o pomoc finansową na przedsięwzięcia kwalifikujące się m.in. do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej, oraz środków krajowych.

„Plan Odnowy Miejscowości Tursko na lata 2017-2023” jest dokumentem otwartym, w zależności od potrzeb społecznych oraz możliwości finansowych będzie mógł być weryfikowany i aktualizowany.

SPIS TREŚCI

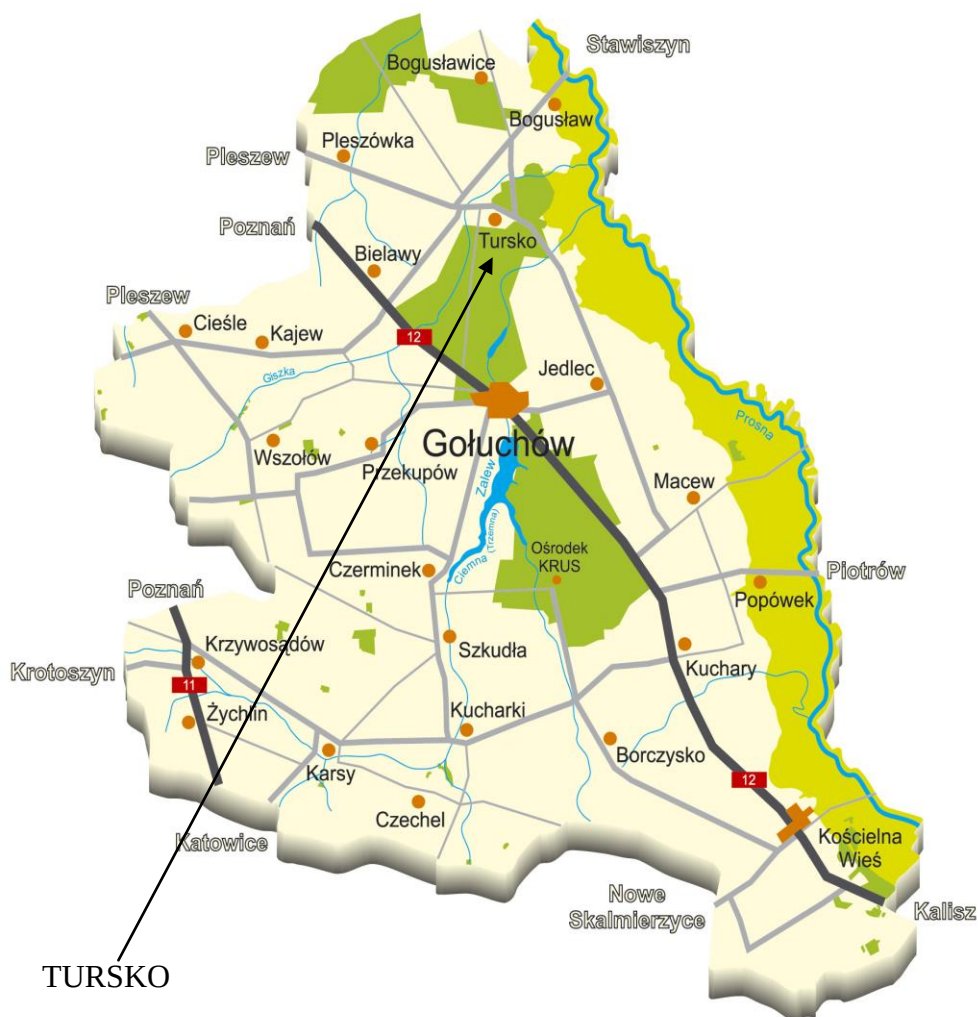
1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	- 4 -
1.1. POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI, PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA, POWIERZCHNIA	- 4 -
1.2. HISTORIA MIEJSCOWOŚCI.....	- 5 -
1.3. LICZBA LUDNOŚCI	- 6 -
1.4. OCHRONA ZDROWIA.....	- 6 -
1.5. POMOC SPOŁECZNA.....	- 6 -
1.6. OŚWIATA	- 7 -
2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.....	- 8 -
2.1. ZASOBY PRZYRODNICZE	- 8 -
2.2. DZIEDZICTWO KULTUROWE	- 8 -
2.3. OBIEKTY I TERENY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	- 10 -
2.4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	- 11 -
2.5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	- 12 -
2.6. GOSPODARKA I ROLNICTWO	- 12 -
2.7. KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	- 14 -
3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI	- 15 -
4. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LATA OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI, W KOLEJNOŚCI WYNIKAJĄCEJ Z PRZYJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI, Z PODANIEM SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI.	- 16 -
5. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE, W SZCZEGÓLNOŚCI POPRZECZ ODNAWIANIE LUB BUDOWĘ PLACÓW PARKINGOWYCH, CHODNIKÓW LUB OŚWIETLANIA ULICZNEGO	- 17 -
ŹRÓDŁA OPRACOWANIA:	- 18 -

1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1.1. Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia

Wieś Tursko jest miejscowością należącą do Gminy Gołuchów, położona jest w centralnej Polsce, w południowej części województwa wielkopolskiego, leży na obszarze Wysoczyzny Kaliskiej. Wschodnią granicę miejscowości wyznacza rzeka Proсна, pas terenu wzdłuż tej granicy o szerokości 0,4-1,5 km leży w pradolinie Prosny, oddzielonej od reszty terenu wyraźną skarpą. Powierzchnia gminy Gołuchów wynosi 135,45 km² z czego powierzchnia Turska stanowi 10,84 km².

Przynależność administracyjna

TURSKO

GMINA – Gołuchów

POWIAT – Pleszewski

WOJEWÓDZTWO – Wielkopolski

1.2. Historia miejscowości

Nazwa wsi pochodzi od tura. Pierwszy raz wzmiankowana była w 1288 r. (*Turscho*), gdy należała do rodu Doliwów, choć o starszej historii Turska świadczą nie istniejące już grodzisko stożkowate w pobliżu ujścia Giszki do Prosny oraz znaleziony przed 1877 r. skarb kilkunastu srebrnych monet saskich z 2 poł. XI w. Parafia tutejsza jest znana od 1412 r.

W XV-XVI w. wieś posiadali Turscy, a potem uległa ona rozdrobnieniu. Na początku XVIII w. należała do Melchiora Gurowskiego, a w 2 poł. tego wieku – do kasztelanowej kaliskiej Anny ze Swinarskich Chlebowskiej, fundatorki obecnego kościoła. Na początku lutego 1769 r. pod Turskiem rozegrała się potyczka konfederatów barskich pod dowództwem marszałka Ignacego Malczewskiego z oddziałem rosyjskim kapitana Bielelubskiego. W 1826 r. Ignacy Suchorzewski podzielił Tursko między 4 dzieci, czego pamiątką jest rozproszony układ przestrzenny wsi. Od lat 80. XIX w. Tursko należało do Władysława Skoraszewskiego (Skoraszewskiego), który od lat 90. XIX w. mieszkał w Podboreku, a Tursko wydierzał Teodorowi Ciężyńskiemu aż do roku 1939.

Okres II wojny światowej w majątku turskim upłynął pod zarządem okupanta. W czasie okupacji, dla żołnierzy AK z obwodu jarocińskiego w nocy 14/15.09.1943 r. nastąpił zrzut broni i amunicji z czteromotorowego samolotu angielskiego „Liberator”, obejmujący łącznie 12 pojemników. Odbierały go 24 osoby z placówek „Poelitz” w Pleszewie i „Gronostaj” w Gołuchowie. Zrzut zaraz zakopano w wale przeciwpowodziowym, a po kilku dniach przewieziono samochodem i ukryto w jednej z piwnic w Pleszewie. Tutejsza szkoła w 1993 r. otrzymała imię Armii Krajowej

Po zakończeniu wojny włości turskie zostały przejęte przez Skarb Państwa i odbyła się ich częściowa parcelacja wśród małorolnych i bezrolnych mieszkańców wsi, a od roku 1949 majątek turski przeszedł we władanie Państwowego Gospodarstwa Rolnego Marszew. Przed

rokiem 1960 w Tursku powstał samodzielny PGR, w skład którego wchodziły także folwarki: Podborek, Wielka Wieś i Turowy. W roku 1991 w wyniku likwidacji PGR majątek turski zmienił nazwę na Zakład Rolny w Tursku i wszedł w obręb Gospodarstwa Rolnego Skarbu Państwa w Taczanowie, który w 1999 r. wydzierżawił go Wiesławowi Wawrzyniakowi i zaczęło w nim działać Gospodarstwo Rolno-Ogrodnicze funkcjonujące do dziś.

Ważnym wydarzeniem była elektryfikacja miejscowości, która trwała na przełomie lat 1957/1958 i objęła: Wielką Wieś, Małą Wieś, Kwiatów i Polesie. W latach 1967-1968 w Tursku pobudowano bloki mieszkalne, a w latach 1990-1991 wieś zwodociągowano.

1.3. Liczba ludności

Miejscowość zamieszkuje, wg. danych ewidencji ludności na dzień 10.01.2017r. – 474 mieszkańców. Pod względem wieku są to: ludzie do 18 roku życia – 101 osób, w przedziale wiekowym 19-60 lat – 270 osób, ludzie powyżej 60 lat – 103 osób.

1.4. Ochrona zdrowia

Mieszkańcy Turska, w zakresie podstawowej opieki medycznej bez specjalizacji, korzystają z usług świadczonych na terenie Gminy Gołuchów.

W przypadku konieczności hospitalizacji, jak również specjalistycznych usług medycznych mieszkańcy Turska korzystają z usług Pleszewskiego Centrum Medycznego w Pleszewie Sp. z o.o. oraz Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego im. Ludwika Perzyny w Kaliszu.

1.5. Pomoc społeczna

Realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz pomocą środowiskową zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zlokalizowany przy ul. Lipowej 1 w Gołuchowie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy pomoc materialną i różne formy wsparcia niematerialnego. We wsi Tursko w 2016 roku 48 rodzin zostało objęte pomocą społeczną. Liczba osób w tych rodzinach korzystających z wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej wynosiła 102.

1.6. Oświata

Szkoła przykościelna w Tursku istniała już w roku 1521, jednak nauka odbywała się w niej sporadycznie aż do XVIII wieku. Jeszcze na początku wieku XIX w parafii turskiej dzieci uczono pisania i czytania po polsku oraz katechizmu, w tzw. Kramach. Dopiero w latach 20. XIX w., kiedy wprowadzono obowiązek szkolny, spadkobiercy Ignacego Suchorzewskiego ufundowali drewniany budynek szkoły, a pierwszym w niej nauczycielem został Józef Bartoszewski. Drewniana szkoła w Tursku przetrwała zaledwie do 1854r. i uległa spaleniu. Nowy murowany budynek szkoły wzniesiono w 1860r., jednakże okazał się on zbyt mały i na początku lat 80. XIX pobudowano drugi z cegły. Nauka w szkołach odbywała się wówczas głównie w języku niemieckim, a zobowiązane do nauki były dzieci w wieku 6-14 lat. W okresie międzywojennym w Tursku funkcjonowała czteroklasowa publiczna szkoła powszechna, a w czasie II wojny światowej nauczycielka Butz uczyła dzieci polskie języka niemieckiego. Po zakończeniu działań wojennych, szkołę w Tursku otwarto już 18 lutego 1945 i funkcjonowała ona, podobnie jak wcześniej w dwóch budynkach. Przez wiele lat placówka ta borykała się z problemami lokalowymi, które rozwiązała dopiero dobudowa członu szkoły zakończona w 1993r.

Obecnie Szkoła Podstawowa w Tursku wchodzi w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, do którego należą także, Oddział Przedszkolny oraz Przedszkole Publiczne. Obwód szkolny Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tursku obejmuje wsie: Bogusław, Bogusławice, Pleszówka, Tursko i część Bielaw. Wg stanu na dzień 1 grudnia 2016r. do Oddziału Przedszkolnego uczęszcza – 40 dzieci, natomiast 75– uczniów kształci się w szkole podstawowej. Naukę na poziomie gimnazjalnym uczniowie z turskiego obwodu szkolnego pobierają w Gimnazjum w Gołuchowie, natomiast do szkół ponadgimnazjalnych dojeżdżają do Pleszewa, Kalisza lub Ostrowa Wielkopolskiego

2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

2.1. Zasoby przyrodnicze

Lasy Turskie

Na obszarze Turska występują lasy i podlegają one Nadleśnictwu Taczanów i Leśnictwu Gołuchów. Dominują w nich siedliska boru świeżego i boru mieszanego świeżego. Lasy turskie składają się z dwóch uroczysk: Tursko (mniejszego koło miejscowości o tej samej nazwie) i Tursko II (większego, wydłuż przyujściowego odcinka Neru). Pierwszy fragment położony jest częściowo w dolinie Proсны, drugi natomiast znajduje się nad Nerem. Występują tam cenne łągi jesionowo-olszowe, olsy w różnych fazach rozwojowych oraz różne gatunki roślin chronionych: konwalii majowej *Convallaria maialis*, sromotnika bezwstydnego *Phallus impudicus*, kaliny koralowej *Viburnum opulus*. W jednym z oddziałów w pobliżu Neru rośnie jarząb brząk *Sorbus torminalis*.

Park podworski

W Tursku znajduje się stary, zaniedbany park krajobrazowy założony w roku 1823 przez Walentego Rudnickiego, z drzewostanem pochodzenia rodzimego, obecnie częściowo przekształcony. Obecnie na jego drzewostan składa się 27 gatunków drzew i krzewów, a najstarszym jego elementem jest pomnikowy dąb o obwodzie 580 cm, rosnący w północno-zachodniej części parku.

2.2. Dziedzictwo kulturowe

Kościół pw. Andrzeja Apostoła

We wsi Tursko znajduje się późnobarokowy kościół pw. św. Andrzeja Apostoła wzniesiony w latach 1777-1786. Świątynia ta jest odpowiedzią na napływające do Turska tłumy pielgrzymów czczących cudowny wizerunek Matki Bożej Łaskawej, umieszczony obecnie w jego ołtarzu głównym. Kościół ma formę trójnawowej bazyliki z kwadratową wieżą od strony zachodniej. Jego wyposażenie, w tym 3 monumentalne ołtarze klasycystyczne, pochodzi z końca XVIII i pocz. XIX w. W ołtarzu głównym kościoła znajduje się czterodzielny drzeworyt kolorowany z 2 poł. XVII w. – kopia wizerunku Matki

Boskiej z Mariazell w Styrii (Austria), w srebrnej sukience z 1767r., koronowany przez prymasa Stefana Wyszyńskiego, cel licznych pielgrzymek.

Ogrójec

Miejscem kultu w obrębie kościoła jest także „Ogrójec”, z końca XVIII w., w którym umieszczono kamienną figurę Madonny z Dzieciątkiem, otoczoną okrągłym murem z wnękami i rzeźbami. Pośrodku „Ogrójca” w miejscu na które opadł obraz, na czworobocznym kamiennym słupie znajduje się figura „Turskiej Pani” – barokowa postać z piaskowca – dzieło snycerza Jana Bekerta, a we wnękach stoją postacie św. Barbary, św. Katarzyny oraz św. Michała Archaniola ze smokiem.

Zespół zabudowań folwarcznych

Składa się z obejścia gospodarczego i budynków kolonii mieszkalnej pochodzących częściowo z 2 poł. XIX w. Główne jego elementy to:

- **Stajnia** – z 1902 r. murowana, jednokondygnacyjna z poddaszem magazynowym, wzniesiona na planie prostokąta,
- **Stodola** (przy chlewni) – z 1889 r. murowana z wyjątkiem górnej sfery ścian dłuższych, jednokondygnacyjna z niskim dachem dwuspadowym krytym papą,
- **Stodola** (przy wolarni) – z 1880 r. murowana, jednokondygnacyjna z niskim dachem dwuspadowym krytym papą, powstała na rzucie prostokąta, symetryczna,
- **Gorzelnia z domem gorzelanego** – z 1879 r., murowana, kryta papą – budynek złożony z wielu brył o zróżnicowanych gabarytach, wewnątrz z trzema zachowanymi oryginalnymi słodowniami,
- **Dom rządcy** – tzw. oficyna, wybudowana w 1925 r., murowana, z użytkowym poddaszem.

Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Tursko”

Zespół powstał w roku 1971, z inicjatywy Pani Seweryny Grabowskiej. Wtedy to, do istniejącego od 1969 roku zespołu tanecznego, dołączyła kapela i chór żeński, a także od podstaw opracowane zostały tańce regionalne oraz tradycyjne pieśni i przyspiewki. W ciągu ponad 45 lat działalności Zespołu, przewinęło się przez niego setki tancerzy i muzyków.

Obecnie zespół liczy około 50 osób, a w jego skład wchodzi grupa taneczna, grupa dziecięco-młodzieżowa tzw. „Małe Tursko” oraz kapela. Kierownikiem zespołu jest Pan Jerzy Kraszkiewicz, a choreografem Pan Piotr Kulka. Kapelą w składzie: akordeon, skrzypce, klarnet, trąbka, kontrabas, basy, bęben – kieruje Pan Robert Jankowski. Zespół w swoim

repertuarze posiada tańce i przyśpiewki z Turska i okolic, krakowiaka narodowego, a także obrazki ukazujące życie na wsi.

Podczas ponad 45 lat działalności Zespół koncertował przeszło 1500 razy zarówno w kraju jak i zagranicą. Spośród licznych koncertów, przeglądów i festiwali krajowych, w których uczestniczył i odnosił sukcesy, wymienić można:

- 1971 – Rejonowy Przegląd Zespołów Folklorystycznych ŻŻPR w Sokołowie – pierwsze miejsce,
- 1974 – Wojewódzki Przegląd Zespołów PGR – miejsce pierwsze,
- 1980 – Ogólnopolski Przegląd Twórczości Ludowej Wsi w Przytocznej koło Gorzowa Wlkp. – „Srebrny Pług” (miejsce drugie),
- 1988 – Biesiada Folkloru w Jarocinie – nagroda za obrazek obrzędowy „Dyngus”,
- 2004 – „Przegląd Ludowych Zespołów Folklorystycznych” w Brzezinach – wyróżnienie,
- 2016 – Biesiada Folkloru Ziemi Kaliskiej w Brzezinach – miejsce pierwsze.

Zespół Pieśni i Tańca „Tursko” wielokrotnie reprezentował nasz kraj za granicą koncertując m.in. w Niemczech, Rosji, Belgii, Holandii, na Ukrainie. Grupa uczestniczyła w Dożynkach Centralnych w: Krotoszynie, Płocku, Olsztynie oraz pobliskim Marszewie. Ponadto w roku 2012 – Zespół Pieśni i Tańca „Tursko” reprezentował Województwo Wielkopolskie na Dożynkach Prezydenckich w Spale koło Tomaszowa.

Obecnie Zespół działa w strukturach Biblioteki Publicznej Gminy Gołuchów.

2.3. Obiekty i tereny użyteczności publicznej

W miejscowości Tursko znajdują się:

- a) Świetlica wiejska – miejsce spotkań mieszkańców wsi i organizacji wielu wydarzeń o charakterze kulturalno-rozrywkowym. Miejsce prób Regionalnego Zespołu Pieśni i Tańca „Tursko”.
- b) Plac zabaw – miejsce bezpiecznych zabaw dzieci w wieku szkolnym, wspólnego spędzania czasu oraz aktywizacji społecznej.
- c) Boisko – punkt organizacji wydarzeń o charakterze sportowym oraz różnego rodzaju festynów, imprez strażackich itp.

- d) Kościół pw. Św. Andrzeja i Ogrójec – Sanktuarium Maryjne w Tursku, miejsce kultu i licznych pielgrzymek.

2.4. Infrastruktura społeczna

Biblioteka Publiczna

Filia Biblioteki Publicznej Gminy Gołuchów w Tursku powstała w roku 1972 i do dnia dzisiejszego służy zaspakajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych mieszkańców wsi i okolic. Jej pierwsza siedziba mieściła się na terenie ówczesnych PGR-ów, następnie biblioteka została przeniesiona do prywatnego lokalu, po czym jej siedzibą było pomieszczenie w budynku Parafii Rzymsko-Katolickiej (dom parafialny, dom sióstr). W roku 1997 biblioteka została przeniesiona do budynku Szkoły Podstawowej i tam zajmuje się do dziś zajmując pomieszczenie o łącznej powierzchni 35 m².

Gromadzony w bibliotece księgozbiór początkowo miał charakter bardzo uniwersalny z dużym wskazaniem na publikacje z zakresu rolnictwa i hodowli zwierząt oraz roślin. Podyktowane było to przede wszystkim lokalizacją placówki oraz potrzebami jej użytkowników czyli pracowników PGR oraz mieszkańców zajmujących się głównie działalnością rolniczą. Z biegiem lat i przeobrażaniem się wsi (likwidacja PGR) oraz zmianami lokalizacji placówki, struktura księgozbioru biblioteki także uległa zmianie – wzrosła liczba literatury pięknej dla dorosłych i dzieci, natomiast zmniejszyła się ilość publikacji z zakresu literatury popularno-naukowej (m.in. rolnictwa).

Stan jej księgozbioru na dzień 31.12.2016r. wynosił: 10573 woluminów, które podzielić można na kategorie:

Literatura piękna dla dzieci	Literatura piękna dla dorosłych	Literatura z innych działów (popularnonaukowa)
5571 wol.	2692 wol.	2310 wol.

W w/w roku zakupiono 166 woluminów, a wskaźnik zakupu księgozbioru na 100 mieszkańców wyniósł 14,98. W 2016 roku Biblioteka Publiczna w Tursku zarejestrowała 134 czytelników, którzy wypożyczyli do domu 3546 woluminów, skorzystali na miejscu z 420 woluminów. W placówce zanotowano 2780 odwiedzin i udzielono 25 informacji.

Nierozłączną częścią działalności biblioteki przez wszystkie lata działalności była praca kulturalno-oświatowa ukierunkowana w szczególności na dzieci i młodzież. Podstawą do przyjęcia takiego kierunku działań były ujawniane przez tę grupę potrzeby. Biblioteka organizowała i organizuje różne formy pracy z czytelnikiem: lekcje biblioteczne, pogadanki, konkursy, wystawki, gazetki, włącza się także w coroczne ogólnopolskie i wojewódzkie akcje „Cała Polska Czyta Dzieciom” oraz obchody „Tygodnia Bibliotek” i „Dnia Pluszowego Misia”. Szeroko rozwinęła się współpraca biblioteki ze szkołą podstawową oraz przedszkolem obfitująca w ciekawe efekty podjętych działań, jakimi były np. wspólne wystawy, konkursy oraz projekty.

2.5. Infrastruktura techniczna

Przez miejscowość Tursko przebiegają trzy drogi powiatowe, oraz drogi gminne. Drogi powiatowe: nr 317 stanowi połączenie z miejscowościami Jedlec, Gołuchów; nr 318 stanowi połączenie z miejscowościami Bogusław, Janków, Brzeziny; oraz droga nr 319 stanowi połączenie z miejscowościami Bielawy, Kajew. Łączna długość dróg powiatowych wynosi 4,5 km, natomiast dróg gminnych 2,0 km. Pozostałe drogi na terenie miejscowości stanowią drogi dojazdowe, usytuowane poza głównymi ciągami drogowymi.

Zaopatrzenie mieszkańców Turska w wodę następuje poprzez ujęcie komunalne wód czwartorzędowych [Q] znajdujące się w miejscowości Tursko, obsługujące również miejscowości Bogusław, Bogusławice, Bielawy, Kajew, Cieśle, Pleszówka.

Wieś Tursko jest miejscowością nie skanalizowaną - ścieki socjalno bytowe dowożone są beczkowozami do oczyszczalni w Gołuchowie – mechaniczno-biologicznej.

2.6. Gospodarka i rolnictwo

Tursko, to wieś typowo rolnicza, podobnie jak obszar całej gminy. Mieszkańcy tej miejscowości w większości utrzymują się głównie z pracy w rolnictwie.

Struktura gospodarstw rolnych:

Wielkość gospodarstwa	Liczba gospodarstw - Tursko
0-1 ha	1
1-2 ha	14
2-5 ha	11
5-7 ha	5
7-10 ha	4
10-15 ha	0
15 i więcej ha	6
Liczba osób posiadająca grunty rolne ogółem:	41

Grunty orne według klasyfikacji bonitacyjnej gleb:

Klasa	Ilość w hektarach
I	0
II	0
IIIa	14,7588
IIIb	81,6350
IVa	329,4703
IVb	45,4716
V	130,4410
VI	38,8390
SUMA	640,6157

Na terenie miejscowości, według wykazu CEIDG (centralna ewidencja i informacja o działalności gospodarczej) funkcjonują 21 podmioty gospodarcze, które działają w następujących sektorach:

- a) Produkcja pozostałej odzieży wierzchniej.
- b) Naprawa pozostałych artykułów użytku osobistego i domowego.
- c) Działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych.
- d) Wykonywanie instalacji elektrycznych.
- e) Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli.
- f) Sprzedaż hurtowa elektrycznych artykułów użytku domowego.
- g) Malowanie i szklenie.
- h) Pozostała działalność wspomagająca prowadzenia działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowana.
- i) Produkcja grzejników i kotłów centralnego ogrzewania.

- j) Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach.
- k) Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych.
- l) Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych.
- m) Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych.
- n) Produkcja wyrobów budowlanych z betonu.

2.7. Kapitał społeczny i ludzki

W Tursku ma swoją siedzibę kilka organizacji, które działają na rzecz mieszkańców wsi oraz Gminy Gołuchów. Są to:

Koło Gospodyń Wiejskich w Tursku – założone w 1980 roku, organizator wielu ciekawych przedsięwzięć skierowanych do mieszkańców wsi takich jak: konkursy gotowania i pieczenia, zabawy taneczne, wyjazdy na wydarzenia kulturalne. Koło udzielało i udziela się również w życiu społecznym i kulturalnym Gminy Gołuchów: współorganizuje spotkania wigilijne, wspiera organizację Dożynek Gminnych.

Kółko Rolnicze – organizacja, której początki sięgają XIX w., działająca w celu zwiększenia i doskonalenia produkcji rolnej. W przeciągu kilkudziesięciu lat swej działalności, zakupiła wiele niezbędnego, do prowadzenia prac polowych sprzętu rolniczego, maszyn i narzędzi rolniczych, z których korzystali wszyscy rolnicy na wsi. Kółko było też inicjatorem wielu działań społeczno-kulturalnych podejmowanych na terenie wsi, zajmowało się krzewieniem oświaty rolniczej, a także mechanizacją rolnictwa. Obecnie jego działalność jest w fazie zaniku.

Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Zespołu Szklono-Przedszkolnego w Tursku „Szansa” – powstałe w 2004r. Stowarzyszenie realizuje następujące cele statutowe:

- organizacja wypoczynku dla dzieci z okręgu podlegającego Zespołowi Szkolno-Przedszkolnemu w Tursku,
- udzielanie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej,
- organizowanie imprez okolicznościowych dla dzieci,
- prowadzenie zajęć w zakresie amatorskiej kultury fizycznej,
- podtrzymywanie tradycji narodowej i regionalnej, pielęgnowanie polskości,
- prowadzenie działalności na rzecz edukacji i wychowania.

3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI

Mocne strony:

- a) korzystne położenie geograficzne,
- b) duży potencjał ludzki,
- c) dogodne położenie przy szlakach komunikacyjnych,
- d) zaawansowane prace w modernizację infrastruktury technicznej,
- e) gotowość społeczeństwa do współdziałania w zakresie kultury i sportu.

Słabe strony:

- a) słaba identyfikacja ludzi z miejscem zamieszkania i pochodzenia,
- b) nie w pełni wykorzystana promocja miejscowości,
- c) niewystarczające wspomaganie przedsiębiorczości,
- d) słabe wykorzystanie potencjału rolniczego w sferze zbytu produktów rolnych,

Szanse:

- a) możliwość uzyskania środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej,
- b) dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa,
- c) rozwijający się sektor drobnej działalności gospodarczej – szczególnie usługowej,
- d) moda na mieszkanie na wsi,
- e) zainteresowanie sportem i inicjatywami kulturalnymi młodzieży i dzieci,
- f) pobudzanie inicjatyw społecznych,
- g) zwiększenie atrakcyjności wsi.

Zagrożenia:

- a) zła sytuacja rolnictwa,
- b) odpływ ludzi młodych i dobrze wykształconych,
- c) niestabilność przepisów prawa wobec terenów wiejskich,
- d) ograniczenia prawne w zakresie inwestycji,
- e) przywiązanie do tradycyjnych form gospodarowania na wsi.

4. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIJ 7 LATA OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI, W KOLEJNOŚCI WYNIKAJĄCEJ Z PRZYJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI, Z PODANIEM SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI.

Biorąc pod uwagę fakt iż, sami mieszkańcy chcą zmienić wizerunek swojej wsi, a proponowane zewnętrzne programy pomocowe są niepowtarzalną szansą dla skutecznego podjęcia działania, zakłada się realizację w najbliższych siedmiu latach głównych zadań inwestycyjnych.

„Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Tursko”

Cel	Budowa świetlicy wiejskiej oraz jej wyposażenie w miejscowości Tursko ma na celu wsparcie, ulepszenie oraz rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej w zakresie rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury, przyczyniając się tym samym do poprawy warunków życia mieszkańców miejscowości.
Przeznaczenie	społeczność lokalna
Harmonogram realizacji	2017-2023
Możliwe źródła finansowania	▪ środki z budżetu gminy ▪ środki z Unii Europejskiej w ramach EFRR – PROW ▪ środki zewnętrzne

5. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE, W SZCZEGÓLNOŚCI POPRZEZ ODNAWIANIE LUB BUDOWĘ PLACÓW PARKINGOWYCH, CHODNIKÓW LUB OŚWIETLENIA ULICZNEGO

Na terenie Turska miejscami o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, a zarazem sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych są:

Sala wiejska – w równym stopniu służy zarówno organizacjom działającym na terenie Turska, których celem jest rozwój dziedzictwa duchowego i kulturowego wsi, jak i poszczególnym grupom społecznym (dzieciom, młodzieży, osobom dorosłym), a także gościom odwiedzającym miejscowość Tursko.

Miejsce to stwarza warunki do:

- uprawiania rekreacji,
- organizowania wydarzeń kulturalnych,
- rozwijania zainteresowań mieszkańców,
- rozwoju turystyki,
- podtrzymywania tradycji lokalnych i ludowych,
- zagospodarowania czasu wolnego mieszkańców.

Boisko sportowe – spełnia funkcję rekreacyjną, umożliwia różnym grupom społecznym aktywny sposób spędzania wolnego czasu. Jest miejscem, które integruje lokalną społeczność. Poprzez organizowanie np. turniejów piłkarskich, festynów rodzinnych dla mieszkańców Turska, a także mieszkańców pobliskich miejscowości, wpływa na tworzenie się nowych więzi społecznych.

Kościół parafialny pw. św. Andrzeja i Ogrójec (Sanktuarium Maryjne w Tursku) - jego zadaniem jest kształtowanie wśród społeczności lokalnej przyjętego systemu wartości

i postaw moralnych. W kościele odbywają się różnego rodzaju przedsięwzięcia kulturalne o charakterze religijnym, stwarzające możliwość do integracji mieszkańców.

Plac zabaw – spełnia funkcję rekreacyjną, sportową, integracyjną – umożliwia różnorodnym grupom społecznym aktywny sposób spędzania czasu wolnego. Jest miejscem, które integruje lokalną społeczność.

Przewodniczący Rady

/-/ Jan Sobczak

Źródła opracowania:

1. Anders P., Województwo kaliskie.
2. Anders P., Gulczyński A., Jackowski J., Powiat Pleszewski.
3. Łęcki W., Wielkopolska. Szlaki piesze.
4. Małyszko St., Majątki Wielkopolskie. Powiat Pleszewski.
5. Małyszko St., Tursko i okolice.
6. Powiat Pleszewski 2009 : historia – turystyka – ludzie.
7. Wilżak T., Przyroda Powiatu Pleszewskiego.
8. Dane Urzędu Gminy w Gołuchowie.
9. Informacje z Internetu.